

REGULAMINY I INSTRUKCJE.

PROGRAM SZKÓŁ
Polskiej Organizacji
== Wojskowej. ==

I.

WARSZAWA.

1915.

256

JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

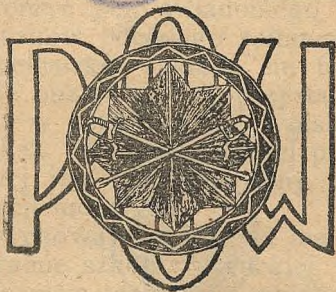
JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

JOHN M. H. H. H.

SZKOŁA REKRUCKA
SZKOŁA ŻOŁNIERSKA
SZKOŁA PODOFICERSKA

WARSZAWA.

1915.

20435

I.

X-51918
20435 I

0,50

Szkoła rekrucka.

Zasady ogólne.

1. Szkoła rekrucka jest wstępną formą organizacyjną szkół Polskiej Organizacji Wojskowej, ma przygotować rekruta do pracy ściślejszej, ma stworzyć zeń świadomego swych celów i obowiązków polskiego żołnierza.
2. Szkoły rekruckie zakłada się tam, gdzie warunki nie pozwalają na przystąpienie od razu do prac w szkole ściśle wojskowej (szkoła żołnierska). W szczególności program szkoły rekruckiej jest przystosowany do warunków organizacji ludowych.
3. Praca wychowawczo-ideowa ma być stawiana w programie szkoły rekruckiej równorzędnie z kształceniem techniczno-wojskowym.
4. W razie, gdy rozporządza się ograniczonymi środkami technicznymi i instruktorskimi w znaczeniu fachowym, należy program szkoły rekruckiej przystosowywać do warunków. Przerabiając choćby część programu, pracuje się z pożytkiem dla celów polskiego ruchu wojskowego, przygotowuje się podstawy do ostatecznej fachowej pracy, do której okoliczności mogą pozwolić przejść.

5. W szkole rekruckiej należy unikać wykładowej formy uczenia. Program winien być przerabiany w formie pogadanek, objaśnień, dyskusyi, pokazów i ćwiczeń praktycznych, wyrabiając w uczniach umiejętność praktycznego zastosowania nabytych wiadomości technicznych.

W metodzie nauczania należy jak najszerzej uwzględnić stopień ogólnego wykształcenia uczniów.

6. W zakresie technicznej części programu zajęcia szkolne należy prowadzić bez ograniczenia w czasie dzieląc przedmiot na niewielkie części i kładąc bezwzględny nacisk na całkowite i zupełne opanowanie przez rekrutę podawanych wiadomości.
7. Na każdej pogadance lub ćwiczeniu należy urządzać krótkie repetycje z przerobionego już materiału z zadawaniem pytań celem wzbudzenia w uczniach ambicji, ożywienia zajęć i utrwalenia nabytych wiadomości.
8. W razie potrzeby i możliwości program szkoły rekruckiej ma być uzupełniany specjalną serją wykładów i ćwiczeń do pełnego programu szkoły żołnierskiej P. O. W.

P o d z i a ł p r o g r a m u .

A. C z ę ś ć o g ó ł n a :

1. Pogadanki o konieczności oparcia sprawy polskiej na czynie zbrojnym, o celach i zadaniach polskiego ruchu wojskowego.
2. Pogadanki o Legjonach polskich i o Brygadzie Józefa Piłsudskiego.

3. Popularne wykłady i pogadanki z zakresu historii Polski z uwzględnieniem specjalnym historii porozbiorowej, powstań 31 i 63 roku oraz ruchu niepodległościowego przed wojną.
4. Popularne wykłady i pogadanki z zakresu Geografii Polski.
5. Obowiązkowa nauka czytania i pisania dla analfabetów i początkujących.

B. C z ę ś ć s p e c j a l n a :

1. Pogadanki popularne o zjawiskach współczesnej wojny i o organizacji armji.
2. Podstawowe wiadomości z regulaminu wewnętrznego.

Obowiązki żołnierza. Karność i rygor wojskowy, ścisłość, punktualność, poświęcenie, odwaga. Znaczenie tych zasad.

Stosunek podkomendnych do przełożonych.

Odpowiednie rozdziały „Ustawy strzeleckiej“ i „Regulaminu wewnętrznego.—Zasady służby“.

3. Musztra.

Systematyczne przerabianie w polu. „Regulamin Wojsk pieszych: rozdział I. Musztra“, rozdziały, „Żołnierz-sekcja“ i „Pluton“. Pogadanki, objaśniające poszczególne punkty regulaminu.

4. Broń.

- a) Pogawędki wstępne: charakterystyka współczesnej broni palnej. Dalekonośność. Siła strzału karabinowego na przykładach. Wpływ własno-broni palnej na szyki piechoty. Popularne wyjaśnienie na przykładach znaczenia szyków luźnych.

Karabin Manlichera M 90 lub 95 i karabin rosyjski.

b) Główne części. Obchodzenie się z bronią. Otwieranie i zamykanie zamka. Rozbieranie i składanie zamka. Celownik i muszka. Celowanie: nastawianie celownika i chwytanie muszki. Trzymanie broni przy celowaniu. Ładowanie i rozładowywanie. Czyszczenie broni. Znaczenie umiejętności oceniania odległości.

Ćwiczenia bronią.

Chwyty broni i musztra karabinem (Regulamin musztry p. 114—159). Możliwie częste ćwiczenia w ocenianiu odległości.

W miarę możliwości strzelanie konusami lub ostrymi nabojami.

5. Pogadanki regulaminowo - taktyczne. (Żołnierz w boju i w polu).

Tyraljerka, jej cel i znaczenie dla współczesnego boju. Znaczenie terenu; wyzyskiwanie go przez piechotę. Poruszanie się linii tyraljerskiej w boju.

Pojęcie o skrzydłach, o rezerwie. Popularne objaśnienie Regulaminu musztry p 159 — 175, 262 — 283.

Pojęcie o ogniu zbiorowym. Salwa i ogień pojedynczy. Pozycja strzelecka. Ogień w linii tyraljerskiej. Popularne objaśnienie Regulaminu musztry p. 283—316. Pojęcie ogólne o marszu ubezpieczonym. Szpica i łączniki. Patrole boczne. Pojęcie ogólne o ubezpieczeniu wojsk w czasie spoczynku.

Wedety i patrole łączące; ich służba.

Ćwiczenia.

Musztra tyraljerska aż do osiągnięcia zupełnej biegłości żołnierzy; marsz plutonu ubezpieczonego przez szpicę, łączniki i wywiadowców bocznych; rozstawienie wedet i ich służba.

6. Okopywanie się.

Najprostsze ćwiczenia z łopata w polu połączone z objaśnieniami. Cel i znaczenie okopów. Kopanie lekkich okopów strzeleckich, kuchni i wychodków. Okopywanie się pod skutecznym ogniem nieprzyjacielskim. (Instrukcja techniczna pp. 34—38 i 47).

7. Służba wart (praktycznie). Służba warty i szyl-dwacha. (Reg. wewn. Służba wart).

8. Popularne pogadanki z zakresu higieny żołnierza w polu. („Przepisy sanitarne dla legjonistów“).

9. Gimnastyka.

a) Ruchy ramion. Ruchy nóg. Ruchy tułowia. Ruchy głowy.

b) Marsz w miejscu. Ćwiczebny krok z liczeniem. Bieg. Bieg z liczeniem. Przejście z biegu w marsz. Zatrzymywanie w biegu. Marsz z obciążeniem (25 klg.). Skok wolny w miejscu. Skok w zwyż. Skok w dal. Skok opierając się na karabinie przez belkę, płot i t. d. Wspinania po linie, po żerdzi, po drabinie.

Przerabiać przed wykładem i na ćwiczeniach.

Szkoła żołnierska.

Zasady ogólne.

1. Zadaniem szkoły żołnierskiej P. O. W. jest wykształcenie fachowe, żołnierza, któryby zdolny był do wyćwiczenia rekruta. Jednocześnie szkoła żołnierska jest przygotowaniem do szkoły podoficerskiej P. O. W.
2. Zależnie od warunków
 - a) całkowity program szkoły żołnierskiej przechodzi się odrazu z nowo utworzoną grupą członków P. O. W.
 - b) lub uzupełnia się serją wykładów i ćwiczeń program szkoły rekruckiej do pełnego programu szkoły żołnierskiej.
3. Dążyć należy do wpajania w uczniów wiadomości przez praktyczne przerabianie poszczególnych działów. Należy rozwijać w nich umiejętność przekazywania innym nabytych wiadomości, mając jna względzie przygotowanie ucznia do wyćwiczenia rekruta.
4. Szkoła żołnierska jest pierwszą szkołą karności i dyscypliny wojskowej, wdrażającą w kardynalne prawa rządzące zbiorowością wojenną; szkoła żołnierska urabia i dostosowuje do wymagań organizacji wojskowej świeży materiał rekrucki.
5. W myśl zasady powyższej dyscyplina na szkole żołnierskiej jest szczególnie ostra i bezwzględnie surowa: jest sitem i probierzem, dopuszczającym do pracy dalszej tylko jednostki, umiejące opanować swój charakter i nagiąć

- świadomie swą wolę ku normom i prawom organizacji.
6. Wykształcenie żołnierza w polu i nauka teoretyczna powinny się nawzajem uzupełniać. Z pośród przedmiotów teoretycznych uwzględnia się zakres minimalny, umożliwiający racjonalne i świadome przystąpienie do zajęć praktycznych i do dalszych studjów. Specjalny nacisk kładzie się na ćwiczenia praktyczne i polowe.
 7. Jednostką szkolną jest pluton (2 sekcje po 8—12 ludzi), kierownikiem tej jednostki—wyznaczony przez komendę szkoły żołnierskiej plutonowy. Jest on jednocześnie instruktorem swego plutonu; w razie potrzeby jednak komenda szkoły przydziela specjalnych instruktorów. Czas trwania wykładu-pokazu 45—50 minut. Każdorazowe zebranie plutonu poświęcone przynajmniej 2 takim wykładom (pokazom) z różnych działów.
 8. Żołnierzy, rozporządzających większym zasobem wolnego czasu i odznaczających się chęcią do nauki i zdolnościami, należy zrzeszać w osobne plutony, t. zw. „plutony ścisłe”. Zadaniami plutonów ścisłych jest wykorzystanie większej podaży pracy w celach wykształcenia przyszłych instruktorów organizacji.
 9. Po wyczerpaniu programu w całości, odbywa się egzamin z kursu szkoły żołnierskiej przed Komisją.
W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: komendant szkoły, plutonowy i instruktorzy.
 10. Egzamin dzieli się na część praktyczną:

- a) znajomość musztry w sekcji i plutonie,
- b) chwytty broni,
- c) prowadzenie formalnej i taktycznej musztry sekcji

i na część teoretyczną, która obejmuje całość kształt przedmiotów, wykładanych na szkole żołnierskiej.

Bezwzględnie i surowo wymagana jest zupełna znajomość broni oraz dobra orientacja w elementarnym materiale taktyczno-regulaminowym.

11. Wynik egzaminu wpisuje się do specjalnie wydawanych przez odpowiednią komendę świadectw.
12. Istnieją trzy kwalifikacje: dobrze, dostatecznie i niedostatecznie.
13. Z kandydatów zakwalifikowanych dobrze i dostatecznie formuje się szkoły podoficerskie.
14. Żołnierz, który z większości przedmiotów lub w całości zdał egzamin niedostatecznie, powtarza kurs szkoły żołnierskiej.

Podział programu.

A. Część ogólna:

patrz program szkoły rekruckiej. A. Część ogólna.

Odpowiednio do poziomu ogólnego i politycznego wykształcenia słuchaczy przystosowywać poszczególne pogadanki.

B. Część specjalna:

1. Pogadanka o zjawiskach współczesnej wojny. Wiadomości ogólne z organizacji armji. Orga-

nizacja pułku piechoty. Szarże oficerskie i podoficerskie. Przykłady z organizacji Brygady J. Piłsudskiego.

2. Służba wewnętrzna.

Objaśnienia i komentarze do Regulaminów wewnętrznego i służbowego. Repetytorjum i sprawdzenie znajomości obydwóch Regulaminów (2 wykłady).

3. Broń.

Najzupełniejsza znajomość następujących typów broni:

Pistolet Browninga,

Karabin Manlichera M 90 i M 95,

Karabin rosyjski (patrz p. 4b Broń program szkoły rekruckiej).

Charakterystyka współczesnej broni palnej. Dalekonośność. Siła strzału karabinowego na przykładach. Ogólne wiadomości z teorii strzału.

Wpływ własności broni palnej na szyki piechoty.

Popularne wyjaśnienie na przykładach znaczenia szyków luźnych (6—8 wykładów, seminarjów i repetycji).

Ćwiczenia praktyczne w zakresie nauki o broni.

a) Chwyty broni i musztra karabinem pojedynczo i w szeregu. 4 ćwiczenia w sali i okolicznościowo.

b) Ćwiczenia w sali w celowaniu z zastosowaniem metody trójkątów błędu.

- c) Mierzenie odległości. Jedno specjalne ćwiczenie (w polu).

U w a g a. Ćwiczenia w mierzeniu odległości przerabiać należy okolicznościowo na każdym ćwiczeniu polowym i przy każdej sposobności.

- d) Strzelanie konusami (2 ćwiczenia w sali i ostrymi ładunkami).
- e) Czyszczenie broni.

4. **Orientowanie się w terenie.**

Czytanie map i planów, Podziałki czyli skale sposób ich użycia. Gruntowna znajomość znaków topograficznych austriackich i niemieckich. Oznaczanie nierówności terenu na mapie. (1 wykład i 2 seminarja).

Ćwiczenia praktyczne w polu.

Orientacja z mapą w terenie. Punkty i linje orientacyjne. Orientacja: a) za pomocą kompasu, b) astronomiczna, c) podług zjawisk przyrody, d) za pomocą zegarka.

(„Terenoznawstwo“ wyd. P. O. W. w druku).

5. **Służba wartownicza.**

Ogólne pojęcie o służbie wart. Obowiązki sztyldwachy i przewodniego.

(„Regulamin służby wart“ Zw. Stn. — „Reg. wewnętrzny — Służba wart“).

(1 wykład i 1 ćwiczenie w sali).

6. **Pogadanki regulaminowo=taktyczne.**

Z zakresu obowiązków szeregowca w polu (4 wykłady):

- a) Linja tyraljerska. Obowiązki tyraljera. Wyko-

rzystanie terenu. Poruszanie linii tyraljerskiej (Reg. musztry § 7). Pojęcie o szyku bojowym: skrzydło, rezerwa, patrole bojowe. Pluton w walce (Reg. musztry).

- b) Pojęcie o marszu ubezpieczonym. Szpice łączniki, patrole boczne. (Reg. służby polowej).
- c) Pojęcie ogólne o służbie forpocztowej. Wedety, ich służba; patrole łączące, ich obowiązki.
- d) Pieszy patrol wywiadowczy.

Małe ćwiczenia z objaśnieniami.

- a) Demonstracja w plutonie szyku bojowego (rezerwa markowana).
- b) Demonstracja w plutonie marszu ubezpieczonego (patrol przedni markowany).
- c) Rozstawienie wedet: służba wedet i patroli łączących (placówki maskowane) z oznaczeniem przeciwnika (przekradanie się przez linię wedet, dezterterzy nieprzyjacielscy, parlamentarze etc).
- d) Połączenie marszu ubezpieczonego z rozwinięciem się szpicy przeciw nieprzyjacielowi markowanemu.
- e) Marsz patrolu wywiadowczego. Patrolowanie przedmiotów lokalnych.

U w a g i: 1. Ćwiczenia wymienione winny być przerabiane jako urozmaicenie i dopełnienie ćwiczeń z musztry taktycznej.

2. W miarę możliwości ćwiczenia przerabiać w plutonie na stopie bojowej (30—50 ludzi).

7. Musztra formalna sekcji i plutonu.

- a) Musztra jednostki, 1 ćwiczenie w sali.
- b) Formalna musztra sekcji, 2 ćwiczenia polowe.

- c) Formalna musztra plutonu, 4 ćwiczenia polowe.
- d) Taktyczna (tyraljerka) musztra sekcji i plutonu z uwzględnieniem służby patroli bojowych i służby łączności. 5 ćwiczeń polowych.

U w a g a. Powyższa ilość ćwiczeń winna być traktowana, jako minimum.

8. Okopywanie się.

Ogólne wiadomości o umocnieniach polowych. Cel ich i znaczenie. Przykłady z bitw wojny 1914/15. Najprostsze ćwiczenia z łopatą w polu połączone z objaśnieniami. Kopanie lekkich okopów strzeleckich kuchni i wychodków.

Okopywanie się pod skutecznym ogniem nieprzyjacielskim (Instrukcja techniczna A" pp. 34—38 i 47).

- 9. Pogadanki z zakresu higieny żołnierza w polu. Pomoc doraźna; opatrywanie ran. („Przepisy sanitarne dla legionistów“).

10. Gimnastyka.

Jak w p. 9 programu szkoły rekruckiej z dołączeniem fechtunku na bagnety.

Szkoła podoficerska.

Zasady ogólne.

1. Szkoła podoficerska ma na celu wyrobienie dokładnie ze służbą żołnierską obznajmionych podoficerów.
2. Należy mieć stale na uwadze, że znaczna część kończących szkołę podoficerską będzie powołaną do pracy instruktorskiej w niższych szkołach P. O. W. Należy zatem rozwijać w ucz-

- niach zdolność popularnego wykładania i objaśniania poszczególnych działów programu, prowadzenia ćwiczeń formalnych i taktycznych sekcji i plutonu. Pracę tę przeprowadzać należy podczas seminarjów, repetycji i ćwiczeń.
3. Obowiązują ogólne zasady szkoły żołnierskiej zawarte w punktach 4, 5, 6, 7, 8.
 4. Po wyczerpaniu całości programu komendant szkoły w porozumieniu ze szkołą okręgową wyznacza termin egzaminu.
 5. Żołnierze mają być o terminie egzaminu zawiadomieni przynajmniej na dwa tygodnie.
 6. W skład komisji egzaminacyjnej szkoły podoficerskiej wchodzi:
 - a) Delegat komendy okręgowej,
 - b) Komendant szkoły podoficerskiej
 - c) plutonowy (ewent. kompanijny)
 - d) przynajmniej połowa instruktorów szkoły podoficerskiej.
 7. Przed egzaminem plutonowy składa przed komisją egzaminacyjną krótki raport o postępach i zachowaniu się każdego z kandydatów oraz przedstawia metryki strzeleckie i wykonane przez uczniów szkice topograficzne.
 8. Egzamin dzieli się:
 - I. na część praktyczną:
 - a) umiejętność prowadzenia taktycznej i formalnej musztry plutonu i sekcji, znajomość musztry formalnej i taktycznej kompanji,
 - b) umiejętność używania mapy i dokładnego orientowania się w terenie,

- c) umiejętność pisemnego przesyłania meldunków;
- d) znajomość służby: wedety, placówki i patrolu wywiadowczego (komendanta patrolu)
- e) znajomość sygnalizacji optycznej.

II. Na część teoretyczną:

- a) Broń: umiejętność wykładania i demonstrowanie.
 - b) przedmioty wykładane na kursie. Bez względu na wymagania jest dokładna znajomość Regulaminu musztry do rodzaju „Kompanja” oraz dobra orientacja w objętym programem materiale taktycznym.
9. Klasyfikacja, jak w szkole żołnierskiej: dobrze, dostatecznie i niedostatecznie. Ocena egzaminu odbywa się w komisji drogą głosowania.
 10. Na świadectwie z ukończenia szkoły podoficerskiej, wydawanym przez Komendę Okręgową, wpisuje się wynik egzaminu dla każdego przedmiotu oddzielnie. Wpisać należy oddzielnie klasyfikacje strzelania ostrego (na zasadzie metryk strzeleckich).
 11. Komisja wyraża opinię dla wiadomości Komendy Okręgowej o zdolnościach instruktorskich poszczególnych kandydatów, biorąc pod uwagę spostrzeżenia, poczynione przy egzaminie, jak również opinie plutonowego oraz instruktorów z odbytych w czasie trwania kursu repetycji i seminarjów.
 12. Jeżeli egzamin z 2 lub 3 przedmiotów wypadł niedostatecznie, może kandydat po dwóch tygodniach zdawać poprawkę:
Jeżeli egzamin wypadł niezadawalająco z więk-

- szej ilości przedmiotów, egzaminowany powtarza kurs szkoły.
13. Z podoficerów, którzy złożyli egzamin formuje szkoły Podchorążych, I stopień szkół oficerskich.
 14. Wysłuzeni wojskowi mają prawo zdawania egzaminu podoficerskiego bez poprzedniego odbycia studjów na szkole P. O. W.; muszą jednakże conajmniej na miesiąc przed egzaminem wstąpić do organizacji, zapoznać się z jej duchem, urządzeniami, służbą wewnętrzną oraz polskiem słownictwem militarnem. W przeciągu tego okresu mają oni prawo wstępu na wszystkie wykłady i ćwiczenia szkoły podoficerskiej.

Podział programu.

1. Organizacja armji.

Rodzaje broni, ich organizacja, uzbrojenie, umundurowanie, wyekwipowanie (w armji austriackiej).

Szarże oficerskie i podoficerskie w armji austriackiej, niemieckiej i rosyjskiej. Odznaki szarż.

Organizacja gospodarcza wojsk w zarysie. Tabor, ich podział, urządzenie i organizacja. Zarys administracji wojsk. System werbunkowy. Kadry, rezerwa, pospolite ruszenie. Podział administracyjny. Instytucje administracyjne, komendy, sztaby, zarządy, kancelarje. System mobilizacyjny.

Zarys organizacji wewnętrznej Brygady Piłsudskiego i Legjonów Polskich,

U w a g a. W wykładach organizacji armji opierać się w szczególach na organizacji armji austriackiej, ogólne wiadomości podawać, porównywując organizację armji austriackiej z niemiecką i rosyjską (5 wykładów, 2 seminarja).

2. Balistyka i broń.

Pogłębienie znajomości części składowych broni typu obowiązującego.

Własności balistyczne karabinu austriackiego i rosyjskiego oraz pistoletu Browninga.

Krótki przegląd i zestawienie balistycznych własności karabinów, używanych przez armje europejskie.

Zasadnicze wiadomości z balistyki. Pojęcie o trajektorji. Strzał prosty — celownik stały. Pole rozrzucania kul.

Derywacja, dewiacja. Wpływ okoliczności zewnętrznych na precyzję strzału (pogody, wiatru, oświetlenia etc.)

Indywidualne błędy strzelców. Siła strzału, mechaniczne działanie pocisku. Efektywność współczesnej broni palnej: przykłady z wojny południowo-afrykańskiej, rosyjsko-japońskiej, bałkańskiej 1913 i europejskiej 1914/15.

Krótki zarys najważniejszych wiadomości o ogniu zbiorowym. Rodzaje ognia zbiorowego; warunki skuteczności. Kierowanie ogniem zbiorowym. Wybór celu lub punktów orjentacyjnych. Sposoby określania odległości.

Ogólne wiadomości o karabinach maszyno-

wych. Ich zasada, cel i efektywność (5 wykładów).

Ćwiczenia praktyczne.

Powtarzanie ćwiczeń zawartych w programie szkoły żołnierskiej do osiągnięcia precyzyjnej doskonałości w wykonaniu.

Wyrabianie w uczniach umiejętności wykładania i demonstrowania.

3. Elementarna taktyka.

- a) Rozkazy, meldunki i doniesienia, ich sporządzanie. Służba łączności w zarysie. Odprawa, przenoszenie rozkazów i meldunków. Środki łączenia i ich zastosowanie. Meldunki pisemne i doniesienia ustne na przykładach.
- b) Służba wywiadowcza i służba patroli pieszych, patrolowanie dróg, lasów, punktów zaludnionych, skrytych podejść, miejsc przeznaczonych na spoczynek dla wojska. Służba patroli pieszych w marszu, w boju i na forpocztach.
- c) Służba forpocztowa w zarysie. Schemat oddziału forpocztowego; cel i zadania poszczególnych części składowych. Służba placówki (szczegółowo).
- d) Zarys taktyki ognia w linii tyraljerskiej. Otwarcie ognia; gospodarka ogniem; wybór celu; ocenianie odległości; obserwacja skutków własnego ognia; dostarczanie ładunków do linii bojowej; kierowanie ogniem w plutonie i w kompanji.
- e) Obozowanie. Rodzaje obozowań. Biwak plutonu i kompanji. Wybór miejsca i zaciągnię-

cie biwaku. Służba na biwaku. (10 wykładów i seminarjów). („Reg. służby pol.“ i „Walka“).

Małe ćwiczenia taktyczne w plutonie i kompanii.

- a) Wywiady drobnych oddziałków (patroli) z przesyłaniem doniesień.
- b) Rozstawienie placówek i wedet; służba placówek, wedet, patroli łączących i patroli wywiadowczych (Straż główna markowana z oznaczeniem przeciwnika.
- c) Służba patroli wywiadowczych w marszu ubezpieczonym (pluton, jako patrol przedni markowanej siły głównej).
- d) Atak plutonu ew. kompanji w linii tyraljerskiej (rezerwa markowana) na markowanego przeciwnika. Kierowanie i gospodarka ogniem w linii tyraljerskiej. (Dyscyplina ognia) z użyciem ślepych ładunków.
- e) Ćwiczenia nocne. Zaciągnięcie biwaku kompanji. Nocleg i alarm na biwaku.

U w a g a. Ćwiczenia powyższe (z wyłączeniem punktu e) winny być przerobione przy ćwiczeniach polowych z musztry. („Reg. wojsk pieszych, Musztra“. „Reg. sł. polowej“ i jeden z podręczników taktyki).

4. Umocnienia polowe.

Cel i znaczenie okopów strzeleckich. Zasadnicze warunki ich dobroci. Części składowe okopu; nomenklatura i wymiary. Wybór terenu; pole obstrzału, martwe kąty i martwe pola. Tyczenie linii okopów w zależności od konfiguracji terenu. Wykorzystanie przedmiotów

lokalnych. Przygotowanie pola obstrzału.
Sztuczne przeszkody, ich cel i znaczenie.
Wykonanie następujących robót ziemnych:

a) okopy dla strzelców w pozycji:

leżącej,
klęczącej,
stojącej.

b) okop strzelecki o profilu wzmocnionym (Instrukcja techniczna fig. 47).

c) Wilcze doły i zagrody z drutu.

d) kuchnie ziemne, ustępy i inne roboty na biwaku.

Ćwiczenia w okopywaniu się pod ogniem w łańcuchu tyraljerskim.

U w a g a. Ćwiczenia powyższe należy łączyć z innymi ćwiczeniami polowymi („Instrukcja techniczna“). (2 wykłady, seminarjum i ćwiczenia w polu z objaśnieniami).

5. Terenoznawstwo.

Terenoznawstwo stosowane w zarysie. Croquis i legenda. Zasada zdjęć szkicowych (z użyciem kompasu i pionu). Zdjęcia pamięciowe. Zdjęcia na oko. Szkice sprawozdawcze: sytuacyjne i marszrutowe. Rysowanie znaków topograficznych (zadania domowe).

Croquis sprawozdawcze (wywiadowcze):

a) szkic sytuacyjny przedmiotu lokalnego (las, wieś, most etc.).

b) szkic marszrutowy („Terenoznawstwo“ wydawnictwo P. O. W.—w druku).

6. Służba garnizonowa i wewnętrzna w kompanji i bataljonie.

Dokładna znajomość regulaminu służby wartowniczej. Dokładna znajomość służby wewnętrznej i inspekcyjnej w kompanji i bataljonie w koszarach, na kwaterach, na biwaku i w marszu.

Zarys gospodarki kompanijnej i bataljonowej. („Regulamin służby wart“ oraz wydawnictwa P. O. W. w przygotow. do druku).

U w a g a. Do chwili ustalenia służby garnizonowej i wewnętrznej opierać się na regulaminach obowiązujących w armji austro-węgierskiej,

7. Musztra.

- a) Musztra formalna i taktyczna plutonu i kompanji (2 ćwiczenia polowe).
- b) Musztra formalna kompanji (3 ćwiczenia polowe).
- c) Musztra taktyczna kompanji (4 ćwiczenia polowe).

U w a g a I. Należy kłaść nacisk na sprawne rozwijanie się w linję bojową z każdej formacji zwartej (z kolumny marszowej) w dowolnym kierunku.

U w a g a II. Każdy uczeń szkoły podoficerskiej winien umieć prowadzić musztrę plutonu.

Seminarjum z musztry (4 seminarja).

Dokładna znajomość „Regulaminu musztry“ do rozdziału „Kompanja“ włącznie. Umiejętność podawania komend i instruowania w musztrze plutonu.

8. Sygnalizacja.

Zasady sygnalizacji optycznej, zasady i użycie alfabetu Mors'ego i Strzeleckiego.

Znajomość sygnalizacji bojowej. („Część II. Regulamin służby polowej. II Dodatek № 1. Sygnalizacja optyczna“).

9. Geografia.

Dokładna znajomość geografii ogólnej i politycznej Polski. Rys geogr. militarnej Polski.

10. Gimnastyka.

Przerabianie ćwiczeń według programu szkoły żołnierskiej. Wyrabianie umiejętności instruowania. Znaczenie wychowania fizycznego i ćwiczeń gimnastycznych w wojsku.

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000707283

I 20435